

Rödl & Partner

INFORMATĪVS PAZIŅOJUMS
LATVIJA

AKCENTĒJOT BŪTISKO

Izdevums:
21. janvāris
2025

Uzmanības centrā: grozījumi nodokļu normatīvajos
aktos 2025

www.roedl.com/latvia

Rödl & Partner

INFORMATĪVS PAZIŅOJUMS LATVIJA

Izdevums:
21. janvāris
2025

AKCENTĒJOT BŪTISKO

Šajā ziņu izdevumā:

Uzmanības centrā grozījumi nodokļu normatīvajos aktos 2025

–Grozījumi likumā Par ledzīvotāju ienākuma nodokli (IIN likums)	3
–Grozījumi likumā Par valsts sociālo apdrošināšanu	3
–Mazo un vidējo uzņēmumu pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojuma piemērošana	3
–Citi grozījumi PVN likumā	7
–Grozījumi Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā	8
–Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (DRN likums)	8
–Grozījumi likumā Par akcīzes nodokli (AN likums)	8

Uzmanības centrā: grozījumi nodokļu normatīvajos aktos 2025

2024. gada 6. decembrī tika pieņemts likums "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam". 2025. gada valsts budžeta pakete ietver arī vairākus likumprojektus, kas ir saistīti ar grozījumiem nodokļu likumos. Turpmāk aplūkosim detalizētāk grozījumus nodokļu normatīvajos aktos. Papildus minētajam tiks aplūkoti arī grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā (PVN likums), kas stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī.

Grozījumi likumā Par iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN likums)

IIN likmju maiņa

Sākot ar 2025. gada 1. janvārī tiek veiktas izmaiņas IIN likmēs. Gada ienākumam, kas nepārsniedz EUR 105 300 tiek piemērota IIN likme 25,5 %. Gada ienākumam, kas pārsniedz EUR 105 300 tiek piemērots IIN ar likmi 33 %.

Gada ienākumam, kas pārsniedz EUR 200 000 tiek ieviesta papildus 3% likme. Ar papildu likmi apliekamajā bāzē ietvers ar nodokli apliekamos ienākumus, kā arī atsevišķus ienākumus no kapitāla, kas ir atbrīvoti no aplikšanas ar nodokli (dividendes, dividendēm pielīdzināmu ienākumu, nosacītās dividendes un likvidācijas kvotu).

Kapitāla pieaugumam IIN likme ir palielināta no 20% uz 25,5%.

Izmaiņas neapliekamā minimuma apmērā

Grozījumu rezultātā diferencētais neapliekamais minimums aizstāts ar fiksētu neapliekamo minimumu, kas tiks piemērots visiem darba ņēmējiem neatkarīgi no bruto ienākuma apmēra. Neapliekamais minimums 2025. gadā noteikts EUR 510 mēnesī apmērā.

Tāpat sākot ar 2025. gada 1. janvārī palielināts pensionāra neapliekamais minimums līdz EUR 12 000 gadā (attiecīgi EUR 1000 mēnesī).

Citas izmaiņas

Paplašināts to darba devēja maksājumu loks, kas, ja tie veikti atbilstoši koplīguma noteikumiem, nav apliekami ar IIN. Atvieglojums turpmāk tiks attiecināts arī uz darba devēja segtajiem darbinieka pārcelšanās, izmitināšanas un transporta izdevumiem. Atvieglojuma apmērs uz vienu darbinieku noteikts EUR 700 apmērā.

Līdz 2027. gada 31. decembrim pagarināts laika periods, kurā autoratlīdzības saņēmējiem ir iespēja neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem, bet ienākuma izmaksātājs nodokli ietur ienākuma gūšanas vietā.

Palielināts ar nodokli neapliekamais apmērs darba devēja izmaksātajam bērna piedzimšanas pabalstam un bērnu pabalstam līdz 500 eiro, darba devēja dāvanām – līdz 100 eiro taksācijas gadā;

Grozījumi likumā Par valsts sociālo apdrošināšanu

Palielināts valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (VSAOI) objekts

Sākot ar 2025. gada 1. janvārī palielināts VSAOI un brīvprātīgo iemaksu objekta maksimālais apmērs līdz EUR 105 300.

Ienākums no darba attiecībām, kas pārsniedz EUR 105 300 ir pakļauts solidaritātes nodoklim.

Grozījumi PVN likumā - mazo un vidējo uzņēmumu pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojuma piemērošana

Grozījumu būtība

Būtiskākie grozījumi ir saistīti ar to, ka 2025. gada 1. janvārī stāsies spēkā tā saucamā "MVU Direktīva" – Padomes 2020. gada 18. februāra Direktīva (ES) 2020/285, kas paredz būtiskas izmaiņas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (turpmāk – MVU) pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) piemērošanas jomā. Tiks ieviesta jauna kārtība, kādā iekšzemes un citu ES dalībvalstu nodokļa maksātāji, izpildot noteiktus kritērijus, varēs neregistrēties kā PVN maksātāji, t.i., varēs piemērot MVU PVN atbrīvojumu.

Jāatzīmē, ka arī agrāk Latvijas nodokļu maksātājiem bija tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, ja to ar PVN apliekamo

realizācijas darījumu kopējā vērtība iepriekšējos 12 mēnešos nepārsniedza sliekšni EUR 50 000 apmērā un to iekšzemē kārtējā kalendārā gadā veikto preču iegāžu ES teritorijā kopējā vērtība bija mazāka par EUR 10 000. Pirms 2025. gada šādas tiesības bija tikai Latvijas nodokļu maksātājiem, un tās neattiecas uz citu ES dalībvalstu nodokļu maksātājiem. Tādējādi, ja citas ES dalībvalsts nodokļu maksātājs veica Latvijā kaut vienu ar PVN apliekamu realizācijas darījumu vai kaut vienu preču iegādi ES teritorijā, tam pirms attiecīgā darījuma veikšanas bija jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā neatkarīgi no šī darījuma vērtības.

Ar MVU Direktīvas stāšanos spēkā tiek vienādoti nosacījumi attiecībā uz iekšzemes un citu ES dalībvalstu nodokļu maksātāju tiesībām neregistrēties PVN vajadzībām.

Tas nozīmē, ka arī Latvijas nodokļu maksātājiem no 2025. gada 1. janvāra ir tiesības piemērot MVU PVN atbrīvojumu citās ES dalībvalstīs. Proti, Latvijas nodokļu maksātājiem ir tiesības neregistrēties citās ES dalībvalstīs PVN vajadzībām, ja, veicot citā ES dalībvalstī ar PVN apliekamus darījumus, nav pārsniegts attiecīgajā valstī noteiktais reģistrācijas sliekšnis – sliekšnis MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai.

Direktīva nosaka, ka katra ES dalībvalsts nosaka savu sliekšni MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai, bet tas nedrīkst pārsniegt MVU Direktīvā noteikto maksimālo robežvērtību EUR 85 000 apmērā. Turklāt nedrīkst tikt pārsniegts visā ES vienotais otrais sliekšnis EUR 100 000 apmērā attiecībā uz nodokļu maksātāja ES teritorijā kārtējā vai iepriekšējā kalendāra gadā veikto kopējo darījumu vērtību bez PVN.

Jāatzīmē, ka MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai citā ES dalībvalstī nodokļu maksātājam jāreģistrējas savas valsts nodokļu administrācijā un jāsaņem speciālais reģistrācijas numurs ar kodu EX (jauna PVN likuma norma – 139.¹ pants).

MVU PVN atbrīvojums nav piemērojams trešo valstu nodokļu maksātājiem un tiem PVN reģistrācijas kārtība nemainās.

Tāpat MVU PVN atbrīvojums nav piemērojams iekšzemes un citu ES dalībvalstu nodokļu maksātājiem, kuri sniedz tādus pārrobežu pakalpojumus, par kuriem PVN maksā pakalpojuma saņēmējs (PVN likuma 19. pants). Šiem nodokļu maksātājiem joprojām ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā pirms attiecīgo darījumu veikšanas.

Savukārt, ja iekšzemes nodokļu maksātājs vai citas ES dalībvalsts nodokļu maksātājs saņem tādus pārrobežu pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta ir Latvija un par kuriem tam ir jāmaksā PVN kā pakalpojumu saņēmējam, vai arī, ja tas veic Latvijā preču iegādes ES teritorijā, nodokļu maksātājam joprojām ir tiesības piemērot MVU PVN atbrīvojumu ar nosacījumu, ka tiek izpildīti citi kritēriji tā piemērošanai, kā arī ja šis nodokļu maksātājs ir reģistrēts īpašajā kārtībā VID PVN maksātāju reģistrā (jauna PVN likuma norma – 139.² pants). Šajā gadījumā PVN ir jāmaksā tikai par saņemtajiem pakalpojumiem un veiktajām preču iegādēm, iesniedzot Paziņojumu par PVN samaksu. Šādiem nodokļu maksātājiem nav tiesību atskaitīt priekšnodokli.

Tādējādi MVU PVN atbrīvojuma ieviešana ir saistīta ar diviem jauniem reģistrācijas veidiem.

Jauno normu ieviešana, visticamāk, izraisīs jautājumus par to piemērošanu praksē. Ppamatojoties uz šobrīd pieejamo informāciju, aplūkosim PVN likumā svarīgākās izmaiņas, kas stājas spēkā ar 2025. gada 1. janvāri.

Iekšzemes nodokļu maksātāju tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā

Šajā sadaļā aplūkosim kārtību, kas attiecināma tikai uz Latvijas nodokļu maksātāju iekšzemē veiktajiem darījumiem, t.i., tādiem darījumiem, kuru darījuma vieta atbilstoši PVN likumam ir Latvija.

Joprojām pastāv divi PVN reģistrācijas sliekšņi: (1) iekšzemē veiktajiem realizācijas darījumiem – EUR 50 000 (PVN likuma 59. pants) un (2) iekšzemē veiktajām preču iegādēm ES teritorijā – EUR 10 000 (PVN likuma 57. pants).

Neraugoties uz to, ka iepriekšējais sliekšņa apmērs iekšzemē veiktajiem realizācijas darījumiem EUR 50 000 palieks nemainīgs, mainās tā aprēķināšanas kārtība:

- sliekšni aprēķina kalendārā gada ietvaros veiktajiem darījumiem, nevis pēdējo 12 mēnešu laika periodam;
- mainās darījumu veidi, kuru vērtība jāiekļauj sliekšņa aprēķinā. Jaunums ir, ka, aprēķinot sliekšni, līdztekus ar PVN apliekamiem darījumiem ir jāņem vērā arī daži ar PVN neapliekamu darījumu veidi. Svarīgākie no tiem ir darījumi ar nekustamo īpašumu, kā arī finanšu un apdrošināšanas pakalpojumi. Savukārt ar PVN apliekamo darījumu vērtībā nav

jāiekļauj piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtība.

Ja EUR 50 000 sliekšnis ir pārsniegts, bet nodokļu maksātājs veic tikai ar PVN neapliekamus darījumus, reģistrācija VID PVN maksātāju reģistrā nav jāveic.

Ja nodokļu maksātāja apgrozījums, kas ir ņemams vērā EUR 50 000 sliekšņa aprēķinā, kārtējā kalendārajā gadā ir pārsniegts ne vairāk par 10% (EUR 5 000), nodokļu maksātājam ir atļauts turpināt neregistrēties PVN maksātāju reģistrā līdz attiecīgā kalendārā gada beigām. Proti, ja nodokļu maksātāja kalendārā gada apgrozījums pārsniegs EUR 50 000, bet nepārsniegs EUR 55 000, nodokļu maksātājs ir tiesīgs reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā ar nākamā gada 1. janvāri. Tomēr, ja vērtība EUR 55 000 būs pārsniegta līdz PVN reģistrācijas brīdim, nodokļu maksātājam ir jāmaksā PVN no pārsnieguma summas. Turklāt šajā gadījumā nodokļu maksātājam ir pienākums ne vēlāk kā nākamajā darba dienā informēt VID par robežvērtības EUR 55 000 pārsniegšanu un VID reģistrēs nodokļu maksātāju PVN maksātāju reģistrā ar dienu, kad tas informējis VID par robežvērtības pārsniegšanu.

Tas pats princips ir piemērojams arī tad, ja nodokļu maksātājs nespēs pabeigt PVN reģistrāciju līdz nākamā kalendārā gada 1. janvārim; tam būs jāmaksā PVN par ar PVN apliekamajiem darījumiem, kas veikti no nākamā gada 1. janvāra.

Aprēķinot valsts budžetā maksājamā PVN summu par pirms PVN reģistrācijas veiktajiem darījumiem, aprēķinātā PVN summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.

Ja nodokļu maksātājs kalendārajā gadā pārsniedz vērtību EUR 55 000 (sliekšnis EUR 50 000 un papildu robežvērtība EUR 5 000), tam ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā, iesniedzot iesniegumu ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša 15. datumam, kā arī ir jāmaksā PVN no vērtības, kas pārsniedz EUR 55 000; aprēķinātā PVN summa būs iekļaujama darījuma vērtībā.

Tiem neregistrētiem nodokļu maksātājiem, kuriem jaunais PVN reģistrācijas sliekšnis tika pārsniegts 2024. gadā, ir pienākums reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, iesniedzot PVN reģistrācijas iesniegumu līdz 2025. gada 15. janvārim. Ja iesniegums netiks iesniegts līdz minētajam datumam, nodokļu maksātājam jebkurā gadījumā būs jāmaksā PVN par darījumiem, kas tiks veikti no 2025. gada 1. janvāra.

Ja EUR 50 000 sliekšnis ir pārsniegts kārtējā kalendārajā gadā, nodokļu maksātājs zaudē tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā nākamajā kalendārajā gadā.

MVU PVN atbrīvojums nav piemērojams nodokļu maksātājiem, kuri sniedz tādas pakalpojumus citu ES dalībvalstu personām, par kuriem PVN maksā pakalpojuma saņēmējs; šiem nodokļu maksātājiem joprojām ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā pirms attiecīgo darījumu veikšanas.

Savukārt, ja nodokļu maksātājs no citas ES dalībvalsts vai no trešās valsts personas saņem pakalpojumus, par kuriem tam ir jāmaksā PVN kā pakalpojuma saņēmējam, tas ir tiesīgs piemērot MVU PVN atbrīvojumu, identificējoties PVN vajadzībām saskaņā ar PVN likuma 139.² pantā noteikto īpašo reģistrācijas kārtību.

No PVN likuma ir izslēgta norma, kas paredzēja iespēju neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, ja sliekšnis ir pārsniegts, bet turpmāko 12 mēnešu laikā nav plānots veikt citus ar PVN apliekamus darījumus, nomaksājot PVN no sliekšņa pārsnieguma summas.

Attiecībā uz EUR 10 000 sliekšņa piemērošanu iekšzemē veiktajām preču iegādēm ES teritorijā, iekšzemes nodokļu maksātājiem būtiski grozījumi netika veikti.

Iekšzemes nodokļu maksātāja tiesības neregistrēties PVN vajadzībām citā dalībvalstī (piemērot MVU PVN atbrīvojumu citā ES dalībvalstī)

Piemērot MVU PVN atbrīvojumu citā ES dalībvalstī ir gan Latvijas reģistrētiem, gan Latvijas neregistrētiem PVN maksātājiem.

Iekšzemes nodokļu maksātājs ir tiesīgs neregistrēties PVN vajadzībām citā ES dalībvalstī saistībā ar tajā veiktajām preču piegādēm un sniegtajiem pakalpojumiem, t.i., piemērot citas ES dalībvalsts MVU PVN atbrīvojumu, ja kalendārajā gadā:

- citā ES dalībvalstī veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez PVN nav pārsniegusi šajā ES dalībvalstī noteikto sliekšni MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai, un
- kopējais apgrozījums ES (visās ES valstīs, tai skaitā iekšzemē veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez PVN) nav pārsniedzis EUR 100 000.

Aprēķinot šīs robežvērtības, tiek piemērots tas pats princips, kas tiek izmantots iekšzemes

realizācijas darījumu EUR 50 000 sliekšņa aprēķinā: tiek ņemta vērā ar PVN apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu vērtība, kā arī noteiktu veidu ar PVN neapliekamo darījumu vērtība, izslēdzot piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību.

Lai iekšzemes nodokļu maksātājs varētu piemērot MVU PVN atbrīvojumu citā ES dalībvalstī, tam jāreģistrējas VID MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai citā ES dalībvalstī, iesniedzot attiecīgo iesniegumu VID EDS. VID pieņem attiecīgo lēmumu 35 darbdienu laikā. Reģistrējot iekšzemes nodokļu maksātāju MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai citā ES dalībvalstī, VID piešķir tam speciālo reģistrācijas numuru ar kodu "EX". Šis reģistrācijas numurs ir izmantojams tikai un vienīgi MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai cita ES dalībvalstī.

Iekšzemes nodokļu maksātājam, kas piemēro citas ES dalībvalsts MVU PVN atbrīvojumu, ir pienākums iesniegt VID ceturkšņa informatīvās deklarācijas, norādot Latvijā un attiecīgajā ES dalībvalstī veikto darījumu vērtību.

Ja kaut viens no sliekšņiem MVU PVN atbrīvojuma piemērošanai citā ES dalībvalstī tiks pārsniegts, nodokļu maksātājam būs jāinformē par to VID un tam vairs nebūs tiesību piemērot attiecīgo atbrīvojumu. Preti, nodokļu maksātājam būs jāreģistrējas attiecīgajā dalībvalstī PVN vajadzībām.

Citas ES dalībvalsts nodokļu maksātāju tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā

Abi Latvijas PVN reģistrācijas sliekšņi: (1) iekšzemē veiktajiem realizācijas darījumiem – EUR 50 000 (PVN likuma 59. pants) un (2) iekšzemē veiktajām preču iegādēm ES teritorijā – EUR 10 000 (PVN likuma 57. pants) ar 2025. gada 1. janvāri attiecas arī uz citu ES dalībvalstu nodokļu maksātājiem.

Lai citas ES dalībvalsts nodokļu maksātājam būtu tiesības piemērot MVU PVN atbrīvojumu Latvijā, t.i., EUR 50 000 reģistrācijas sliekšni, tam jāreģistrējas savas dalībvalsts Nodokļu administrācijā un jāsaņem tur speciālais reģistrācijas numurs ar kodu "EX".

Attiecībā uz iekšzemē veiktajiem realizācijas darījumiem citu ES dalībvalstu nodokļu maksātājiem līdztekus EUR 50 000 sliekšnim ir noteikts papildu kritērijs: ES teritorijā kārtējā vai iepriekšējā kalendārajā gadā veikto preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība bez PVN nedrīkst pārsniegt EUR 100 000 (bez PVN). Abas

minētās robežvērtības ir aprēķināmas tādā pašā kārtībā kā Latvijas iekšzemes nodokļu maksātājiem. Atzīmējams, ka kopējā ES teritorijā veikto darījumu vērtībā ir jāiekļauj visās ES dalībvalstīs, tai skaitā ES dalībvalstī, kurā nodokļu maksātājs ir dibināts, veikto darījumu vērtība.

Ja būs pārsniegts Latvijas MVU PVN reģistrācijas sliekšnis EUR 50 000 apmērā un papildu robežvērtība EUR 5 000, vai arī ES apgrozījuma sliekšnis EUR 100 000 apmērā, citas ES dalībvalsts nodokļu maksātājam būs jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā.

Kārtība, kādā citu ES dalībvalstu nodokļu maksātājiem ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā un jāmaksā PVN gadījumā, ja būs pārsniegts EUR 50 000 reģistrācijas sliekšnis un papildu robežvērtība EUR 5 000, ir identiska Latvijas iekšzemes nodokļu maksātājiem noteiktajai kārtībai:

- ja EUR 50 000 sliekšnis būs pārsniegts ne vairāk par 10%, proti, EUR 5 000, PVN reģistrāciju ir iespējams atlikt līdz attiecīgā kalendārā gada beigām un var sākt maksāt PVN ar nākamā gada 1. janvāri;
- ja citas ES dalībvalsts nodokļu maksātājs nepaspēs pabeigt PVN reģistrāciju līdz nākamā gada 1. janvārim, tam būs jāmaksā PVN par darījumiem, kas tiks veikti ar nākamā gada 1. janvāri;
- ja tiks pārsniegta EUR 55 000 robežvērtība, būs jāiesniedz PVN reģistrācijas iesniegums līdz nākamā mēneša 15. datumam, kā arī būs jāmaksā PVN no pārsnieguma summas līdz reģistrācijas brīdim.

Savukārt, ja tiks pārsniegts ES apgrozījuma sliekšnis EUR 100 000 apmērā, bet Latvijas MVU sliekšnis EUR 50 000 nebūs pārsniegts, citas ES dalībvalsts nodokļu maksātājam būs jāmaksā PVN par iekšzemē veiktajiem ar PVN apliekamajiem darījumiem no nākamās dienas pēc EUR 100 000 sliekšņa pārsniegšanas līdz PVN reģistrācijas brīdim.

Ja citas ES dalībvalsts PVN maksātājs jau tagad ir reģistrēts VID PVN maksātāju reģistrā, bet vēlas piemērot MVU PVN atbrīvojumu Latvijā, tam ir jāreģistrējas šī atbrīvojuma piemērošanai savas valsts nodokļu administrācijā un jāsaņem tur speciālais reģistrācijas numurs ar kodu "EX". Šajā gadījumā VID ir pienākums izslēgt šo nodokļa maksātāju no VID PVN maksātāju reģistra.

Citi grozījumi PVN likumā

Grozījumi attiecībā uz atsevišķiem pakalpojumiem, kuriem ir piemērojams atbrīvojums no PVN saskaņā ar PVN likuma 52. pantu

No PVN likuma 52. panta ir izslēgtas normas, kas nosaka atbrīvojuma no PVN piemērošanu zobārstniecības un zobu higiēnistu pakalpojumiem. Jāatzīmē, ka, neraugoties uz šiem grozījumiem, PVN piemērošana zobārstniecības un zobu higiēnistu sniegtajiem pakalpojumiem nemainās un tiem joprojām tiek piemērots atbrīvojums no PVN, jo:

- PVN likuma 52. panta pirmās daļas 3. punkta "a" apakšpunkts nosaka, ka ar PVN neapliek medicīnas pakalpojumus, ko nosaka Ministru kabinets;
- Ministru kabineta 2013. gada 3. janvāra noteikumu Nr.17 "Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai" 1. pielikumā ir noteikti medicīnas pakalpojumi, kurus neapliek ar PVN, tai skaitā zobārstniecības medicīniskie pakalpojumi;
- sadarbībā ar Veselības ministriju tika secināts, ka zobu higiēnistu sniegtie pakalpojumi nav nodalāmi atsevišķi no zobārstniecības medicīniskiem pakalpojumiem.

PVN likuma norma, kas nosaka atbrīvojuma no PVN piemērošanu pirmsskolas izglītības iestāžu sniegtajiem bērnu uzturēšanās un pirmsskolas izglītības pakalpojumiem, ir papildināta, paredzot, ka atbrīvojums ir piemērojams arī ar šiem pakalpojumiem cieši saistītiem pakalpojumiem, ko sniedz pati pirmsskolas izglītības iestāde.

PVN likuma 52. pantā ir veikti citi redakcionāli grozījumi.

PVN 0% likmes piemērošana preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti citu valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām

Sākot ar 2025. gada 1. janvāri, PVN 0% likme preču piegādēm un pakalpojumiem, kas sniegti Latvijas Republikā reģistrētām citu ES dalībvalstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām un trešo valstu diplomātiskajām un konsulārajām pārstāvniecībām (ievērojot paritātes principu) tiek piemērota tieši, pamatojoties uz Latvijas Republikas kompetento

iestāžu apstiprināto Pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa atbrīvojuma sertifikātu.

PVN 0% likmes piemērošana preču eksportam humānās palīdzības un labdarības ietvaros

Sākot ar 2025. gada 1. janvāri, PVN 0% likme ir piemērojama preču piegādei, ja reģistrēts nodokļu maksātājs bez maksas, pamatojoties uz līgumu vai preču nodošanas un pieņemšanas aktu vai citu dokumentu, preces piegādā sabiedriskā labuma organizācijai, kas šīs preces:

- eksportē no ES teritorijas humānās palīdzības un labdarības ietvaros;
- piegādā citas ES dalībvalsts atzītai struktūrai, kura šīs preces eksportē no ES teritorijas humānās palīdzības un labdarības ietvaros.

Grozījumi nosacījumos fiskālā pārstāvja reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā un nosacījumos VID atļaujas īpašā PVN režīma preču importa darījumos saņemšanai

Ir nedaudz atviegloti nosacījumi fiskālā pārstāvja reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā un VID atļaujas saņemšanai īpašā PVN režīma preču importa darījumos piemērošanai. Periods, kurā tiks vērtēta attiecīgā nodokļu maksātāja disciplīna attiecībā uz nodokļu deklarāciju, informatīvo deklarāciju, gada pārskatu un VID pieprasītās papildu informācijas savlaicīgu iesniegšanu VID, ir ierobežots līdz 12 mēnešiem.

Attiecībā uz abiem gadījumiem – fiskālā pārstāvja reģistrāciju un VID atļaujas īpašā PVN režīma preču importa darījumos saņemšanu tagad ir pieļaujams, ka iepriekšējos 12 mēnešos vienas nodokļu vai informatīvās deklarācijas vai gada pārskata iesniegšanas termiņš var tikt kavēts, bet ne ilgāk par piecām kalendāra dienām.

Īpašs PVN piemērošanas režīms darījumos ar lietotām mantām, mākslas darbiem, kolekciju priekšmetiem un senlietām (turpmāk – Īpašs režīms lietotām mantām)

Grozījumi paredz, ka turpmāk Īpašs režīms lietotām mantām ir piemērojams arī gadījumos, kad tirgotājam lietotu mantu pārdod pārdevējs, kas mantas piegādei piemēro atbrīvojumu no PVN saskaņā ar PVN likuma 52. panta trešo vai 3.¹ daļu vai attiecīgajiem citās ES dalībvalsts tiesību aktiem. Proti, piegāde ir atbrīvota no PVN, jo sākotnēji, ievērojot PVN normatīvos aktus, par attiecīgās mantas iegādi nav ticis atskaitīts priekšnodoklis. Piemēram, manta tika iegādāta ar PVN neapliekamu darījumu veikšanai vai mērķiem,

kas nav saistīti ar saimniecisko darbību, vai iegādātā manta ir bijis reprezentatīvais automobilis.

Pakalpojumu sniegšanas vieta kultūras un sporta pasākumiem, ja apmeklējums ir virtuāls

PVN likumā ir ieviesta jauna norma, kas nosaka, ka visiem kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides vai citiem līdzīga rakstura pasākumiem, kuru apmeklējums ir virtuāls, pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur ir pakalpojumu saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vai pastāvīgā adrese vai dzīvesvieta (ja pakalpojuma saņēmējs ir persona, kas nav nodokļa maksātājs).

Pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšana elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtiem pakalpojumiem

Attiecībā uz elektronisko sakaru, apraides un elektroniski sniegtiem pakalpojumiem no PVN likuma ir izslēgta norma, kas nosaka, ka šiem pakalpojumiem ir piemērojams faktiskās lietošanas kritērijs.

Citu ES dalībvalstu un trešo valstu nodokļu maksātāju tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā darījumos ar pagaidu uzglabāšanā esošajām precēm

Ar grozījumiem ir paredzēts paplašināt citu ES dalībvalstu nodokļu maksātāju, kā arī trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļu maksātāju tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, attiecinot tās arī uz gadījumiem, kad ārpussavienības preces, kā arī tādas Savienības preces, kurām uzsākta preču eksporta procedūra, tiek pārvietotas no vienas iekšzemes preču pagaidu uzglabāšanas vietas uz citām iekšzemes vai citas dalībvalsts preču pagaidu uzglabāšanas vietām.

Ar pagaidu uzglabāšanu PVN likuma izpratnē ir saprotama ārpussavienības preču pagaidu uzglabāšana muitas iestādes uzraudzībā laikposmā starp to uzrādīšanu muitas iestādei un muitas procedūras piemērošanu tām vai reeksportu, kā arī Savienības preču uzglabāšana pagaidu uzglabāšanas vietā, ja ir ekonomiska vajadzība un to ir atļāvusi muitas iestāde.

Citi grozījumi

Ir precizēta PVN likuma 100. panta otrā daļa, lai būtu nepārprotami skaidrs, ka priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojums 50 % apmērā ir

attiecināms uz reprezentatīvā automobiļa uzturēšanas izmaksām (tai skaita remontu un degvielu), kas rodas pēc 60 mēnešu perioda, skaitot no brīža, kad automobilis ir reģistrēts personas īpašumā vai turējumā.

Ir precizēta PVN likuma 9. panta ceturtās daļas norma attiecībā uz preču iegādi ES teritorijā Latvijas Republikas Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām.

Grozījumi Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā

Palielinātas transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa (TEN) un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa (UVTN) likmes

Grozījumu Transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā rezultātā sākot ar 2025. gada 1. janvāri ir palielinātas TEN likmes par 10%. Sākot ar 2027. gada 1. janvāri tiks palielinātas UVTN likmes par 10%.

Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā (DRN likums)

Palielināts DRN akmeņoglēm, koksam un brūnoglēm

Sākot ar 2025. gada 1. janvāri, kā arī 2027. gada 1. janvāri tiek palielināts DRN par tām akmeņoglēm, koksu un brūnoglēm, kas tiek izmantotas kā fosilais kurināmais.

Grozījumi likumā Par akcīzes nodokli (AN likums)

Palielinātas AN likmes

Ar 2025. gada 1. janvāri tiek palielinātas akcīzes nodokļa likmes tabakas izstrādājumiem, naftas produktiem, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam, tā sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem, bezalkoholiskajiem dzērieniem ar cukura saturu no 8 gramiem (ieskaitot) uz 100 mililitriem un enerģijas dzērieniem, kā arī dabasgāzei.

Citi grozījumi

Tāpat veikti grozījumi, kas paredz, ka Latvijas Republikas teritorijā ir aizliegts iebraukt no 3. valstīm ar komerciālo mehānisko transportlīdzekli, ja tā degvielas tvertnēs degvielas apjoms pārsniedz 200 litrus.

Kontakti uzziņām

Marina Mihailova
Vecākā nodokļu konsultante

T +371 6733 8125
marina.mihailova@roedl.com

Gatis Rudzītis
Vecākais nodokļu konsultants

T +371 6733 8125
gatis.rudzitis@roedl.com

Informācija par autoru

Izdevējs:
Rödl & Partner Rīga
Kronvalda bulv. 3-1
LV-1010 Rīga
Latvija
T +371 6733 8125
E riga@roedl.com

Par saturu atbildīgās personas:
Marina Mihailova
marina.mihailova@roedl.com

Gatis Rudzītis
gatis.rudzitis@roedl.com

Par maketēšanu atbildīgā persona:
Svetlana Kaņepe Kalniņa
svetlana.kanepe-kalnina@roedl.com

Šis informatīvais materiāls sniedz juridiski nesaistošu informāciju ar nolūku sniegt vispārīgu ieskatu. Materiālu nav paredzēts izmantot, sniedzot individuālas konsultācijas juridiskajā, nodokļu vai biznesa vadības sfērā, kā arī tas nav uzskatāms par konkrētam adresātam sniegtu individuālu padomu. Sastādot šo materiālu un tajā ietvertu informāciju, Rödl & Partner rīkojās saskaņā ar attiecīgajā brīdī pieejamajiem aktuālās informācijas avotiem, kā arī ievērojot pienācīgu rūpību; neņemot vērā iepriekš minēto, Rödl & Partner nenes atbildību par sniegtās informācijas patiesumu, pilnīgumu un satura aktualitāti. Šajā materiālā ietvertā informācija netiek attiecināta uz individuāliem gadījumiem, kas var rasties konkrētai fiziskai vai juridiskai personai, tāpēc, pirms tiek pieņemti jebkādi lēmumi, balstoties uz šajā materiālā norādīto informāciju, iesakām vērsties pie attiecīga kompetenta profesionāla konsultācijas vai atzinuma saņemšanai. Rödl & Partner neuzņemas atbildību par lēmumiem, ko šī materiāla lasītājs pieņēmis, pamatojoties uz šajā ziņojumā izklāstīto informāciju.

Viss šī informatīvā materiāla saturs un tehniskā informācija internetā ir Rödl & Partner intelektuālais īpašums, un to aizsargā autortiesības. Lasītāji var ielādēt, izdrukāt vai kopēt šī ziņojuma saturu tikai savām vajadzībām. Jebkurai ziņojuma satura vai tā daļu izmaiņām, kopēšanai, izplatīšanai vai publiskai reproducēšanai tiešaistē vai bezsaistē nepieciešama iepriekšēja Rödl & Partner piekrišana.

Lai atteiktos no turpmākām vēstulēm, lūdzu, rakstiet uz mūsu [e-pastu](mailto:info@roedl.com).